

R a a d v a n T u c h t

**voor Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten
te Amsterdam**

BESLISSING van 9 maart 2009 in de zaak met nummer **R 650** van

- 1)
 - 2)
 - 3)
- en
- 4)
- allen wonende te Amsterdam,

KLAGERS,

t e g e n

- 1)
wonnende te Amsterdam
- en
- 2)
wonnende te Santpoort-Noord,

BETROKKENEN.

1. Het verloop van de procedure

1.1 De Raad heeft kennisgenomen van de in deze zaak gewisselde en aan partijen bekende stukken, waaronder:

- (a) het klaagschrift van 3 juli 2008, met bijlagen;
- (b) het verweerschrift van 17 oktober 2008, met bijlagen;

1.2 De Raad van Tucht heeft de klacht behandeld ter openbare zitting van 8 december 2008, waar aanwezig waren:

- aan de zijde van klagers - klagers en in persoon en
- aan de zijde van betrokkenen - betrokkenen en in persoon, tot bijstand vergezeld van en beiden advocaat te Amsterdam.

1.3 Partijen hebben bij gelegenheid van voormelde zitting hun standpunten toegelicht aan de hand van aan de Raad van Tucht overgelegde pleitaantekeningen en geantwoord op vragen van de Raad van Tucht.

1.4 De inhoud van de gedingstukken, waaronder ook genoemde pleitaantekeningen, geldt als hier ingevoegd.

2. De vaststaande feiten

2.1 Op grond van de gedingstukken en de behandeling ter zitting stelt de Raad van Tucht het volgende vast.

2.2 Eind 2005 hebben de raden van een aantal Amsterdamse stadsdelen, waaronder het Stadsdeel Zuidoost, op grond van artikel 81a van de Gemeentewet (Gw) de Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (hierna: RSA) ingesteld. Ieder stadsdeel heeft hiertoe een eigen verordening vastgesteld. Terzake van het

Stadsdeel Zuidoost gaat het om de Verordening Rekenkamer Stadsdeel Amsterdam Zuidoost (hierna: de Verordening).

2.3 De RSA is een onafhankelijk orgaan en heeft tot taak de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het stadsdeelbestuur gevoerde bestuur te onderzoeken. Een door de RSA ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het stadsdeelbestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening.

2.4 Op grond van artikel 2 van de Verordening heeft de RSA één lid, die tevens directeur is. Deze persoon is op 31 januari 2006 door de Stadsdeelraad Zuidoost benoemd.

2.5 De RSA is wettelijk verplicht haar bevindingen en haar oordeel vast te leggen in rapporten die openbaar zijn, zulks op grond van artikel 185 Gw juncto artikel 7 van de Verordening. De RSA laat de werkzaamheden

2.6 Het bureau van de Rekenkamer Amsterdam verricht vanaf 1 januari 2006 ook werkzaamheden als bureau van de RSA. Betrokkenen zijn werkzaam als medewerkers bij de Rekenkamer Amsterdam en maken als zodanig deel uit van het bureau van de Rekenkamer Amsterdam. Het lid/de directeur van de RSA is tevens directeur van de Rekenkamer Amsterdam.

2.7 Artikel 81j, lid 4, Gw bepaalt: "De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, zijn terzake van die werkzaamheden uitsluitend verantwoording schuldig aan de rekenkamer". Om de onafhankelijkheid van de RSA te waarborgen verrichten de daar werkzame ambtenaren, waaronder betrokkenen, hun werkzaamheden uitsluitend onder verantwoordelijkheid van de directeur.

2.8 Op 14 oktober 2006 publiceerde de Volkskrant een artikel met de titel "Amper controle op subsidies Zuidoost. Amsterdamse deelraadsleden spelen

gelden toe aan instellingen of stichtingen waar ze ook een functie vervullen". In dit artikel concludeerde de Volkskrant op basis van een eigen onderzoek dat in het stadsdeel Zuidoost een bestuurscultuur heerst, waarbij politici subsidies verstrekken aan stichtingen waarin zij zelf belangen hebben. Politici van de Partij van de Arbeid (PvdA) zouden daarin veelal de hoofdrol spelen, aldus de Volkskrant. In het artikel werden betrokken raadsleden van het stadsdeel Zuidoost herhaaldelijk bij naam genoemd, onder wie klagers sub 2) tot en met 4), die namens de PvdA zitting hebben in de stadsdeelraad. Ook klager sub 1), die voorzitter is van de PvdA in het stadsdeel, kwam meermalen in het stuk voor.

2.9 De publicatie van het artikel heeft tot politieke opschudding in het stadsdeel geleid. Tegen deze achtergrond en naar aanleiding van een motie van de PvdA-fractie heeft de deelraad Zuidoost besloten de RSA te verzoeken een onderzoek in te stellen naar de in het artikel beschreven, vermeende belangenverstrengeling.

2.10 Betrokkenen maakten ten behoeve van de RSA deel uit van een "kernteam van onderzoekers" dat onderzoek heeft verricht dat de basis vormde voor het in juni 2007 door de directeur van de RSA uitgebrachte rapport, getiteld "Subsidieverstrekking Zuidoost".

2.11 Dit rapport bevat (op blz. 53/54) een "Tabel 4.16 - Namen van politici die al dan niet feitelijk voordeel hebben verkregen". In deze tabel wordt met betrekking tot drie leden van de stadsdeelraad Zuidoost (klagers sub 2-4) gesteld: "heeft persoonlijk voordeel gehad".

2.12 Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (BING) heeft over deze vaststelling van de RSA op 24 augustus 2007 een "Second opinion raadsleden stadsdeelraad Zuidoost" uitgebracht (bijlage 1 bij het klaagschrift).

2.13 Een "Commissie van Goede Diensten", ingesteld door de Partij van de Arbeid, de partij waartoe de drie raadsleden/klagers behoorden, heeft op 10

december 2007 een advies uitgebracht, getiteld: "Belangenverstrengeling in Amsterdam Zuidoost: feiten en beoordeling" (bijlage 3 bij het klaagschrift).

3. De klacht

3.1 De klacht houdt, naar de Raad van Tucht begrijpt en naar ook betrokkenen blijkens het verweer hebben begrepen, het volgende in.

3.2 Klagers verwijten betrokkenen de publicatie van tabel 4.16 in het rapport met het oog op de gevolgen die hieruit zijn voortgevloeid. Betrokkenen hebben hierdoor gehandeld in strijd met de Verordening gedragscode (VGC) en hebben verwijtbaar gehandeld door de Gedragsrichtlijn inzake persoonsgerichte accountantsonderzoeken (hierna: de Gedragsrichtlijn) te schenden.

4.2 Het verwijt bestaat uit vijf klachtonderdelen, die het volgende behelzen:

- 1^e. Betrokkenen hebben nagelaten het kernteam van onderzoekers te wijzen op de vereiste zorgvuldigheid, nu in het rapport gesproken wordt van "persoonlijk voordeel", terwijl die term niet is opgenomen in de begrippenlijst van het rapport en tot een onjuiste interpretatie kan leiden.
- 2^e. Betrokkenen hebben nagelaten het kernteam van onderzoekers te wijzen op het ethisch handelen, nu het rapport buitenproportioneel op het individuele handelen van klagers sub 2 tot en met 4 is gericht en niet in geanonimiseerde vorm is aangeboden.
- 3^e. Betrokkenen hebben nagelaten erop toe te zien dat het beginsel van hoor en wederhoor werd toegepast ten aanzien van de in het rapport opgenomen conclusies en aanbevelingen. Voorts hebben zij verzuimd te klagers te wijzen op hun belang door een deskundige te worden bijgestaan.
- 4^e. Betrokkenen hebben als overheidsaccountants nagelaten grondig en zorgvuldig onderzoek te doen, omdat in tabel 4.16 een oordeel is uitgesproken, terwijl zij - ten aanzien van klager sub 3) - niet over de volledige informatie beschikten.

5^e. Betrokkenen hebben nagelaten te voorkomen dat tijdens de presentatie van de onderzoeksresultaten delen van de administratie van derden met privacygevoelige informatie zonder toestemming zijn verspreid.

4. De gronden van de beslissing

4.1 Omtrent de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht het volgende.

4.2 Betrokkenen hebben als primair verweer met betrekking tot hun verantwoordelijkheid voor het RSA-rapport "Subsidieverstrekking Zuidoost" van juni 2007 het volgende aangevoerd:

4.3 De klachtonderdelen 1, 2 en 4 zien op de inhoud van het rapport, klachtonderdeel 3 ziet op hoor en wederhoor ten aanzien van de conclusies en aanbevelingen in het rapport en klachtonderdeel 5 ziet op het ter beschikking stellen van documenten aan derden. Alle klachtonderdelen zien op uitingen en gedragingen van de RSA, waarvoor de directeur verantwoordelijk is. De verantwoordelijkheid van betrokkenen bestond uit het verrichten van feitenonderzoek, inclusief het toepassen van hoor en wederhoor ten aanzien van de feiten. Dat onderzoek is alleszins zorgvuldig uitgevoerd. Daarmee hield hun verantwoordelijkheid op. Betrokkenen maken geen deel uit van de RSA. Zij zijn niet verantwoordelijk voor gedragingen en uitingen van de RSA. Die verantwoordelijkheid berust bij de directeur. Een en ander volgt uit de taak en de positie van de RSA. De RSA is een onafhankelijk, op grond van de Gemeentewet ingesteld orgaan, dat belast is met het onderzoeken van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het stadsdeel gevoerde bestuur. De directeur van de RSA is door de stadsdeelraad benoemd. Hij bepaalt de werkwijze van de RSA en hij bepaalt welke bevindingen, conclusies en aanbevelingen hij in zijn rapport opneemt. Het rapport is onder zijn verantwoordelijkheid uitgebracht. Bovendien geldt dat de onderzoekers op grond van de Gemeentewet uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van het lid/de

directeur van de RSA werken en uitsluitend aan de directeur verantwoording schuldig zijn. Dit betekent dat betrokkenen geen tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid voor de verweten uitingen en gedragingen van de RSA dragen.

4.4 Naar het oordeel van de Raad van Tucht is dit verweer in zoverre juist dat betrokkenen niet verantwoordelijk zijn voor de eindredactie en de wijze van uitbrengen van het RSA-rapport "Subsidieverstrekking Zuidoost" van juni 2007 en al evenmin voor de beoordelingen en kwalificaties die in dat rapport zijn opgenomen.

4.5 De klacht zal daarom, voor zover deze in de onderdelen 1 tot en met 5 daarop betrekking heeft, zonder nader onderzoek ongegrond worden verklaard.

4.6 Met betrekking tot het in klachtonderdeel 3 (mede) vervatte verwijt dat betrokkenen hebben verzuimd de klagers sub 2) tot en met 4) te wijzen op hun belang door een deskundige te worden bijgestaan heeft te gelden dat voor betrokkenen, op wier werkzaamheden in dezen het algemene deel A en deel C van de VGC van toepassing waren, zulk een verplichting niet gold. Bovendien stond het aan klagers sub 2) tot en met 4) vrij zich van deskundige bijstand te voorzien. Daarom moet dit klachtonderdeel ook wat dit betreft ongegrond worden verklaard.

4.7 Met betrekking tot het in klachtonderdeel 4 (mede) vervatte verwijt dat klagers onvoldoende tijd werd gegund om in het kader van wederhoor te reageren op bevindingen van betrokkenen, overweegt de Raad van Tucht dat, gelet op de hectiek die gepaard gaat met een politiek - en aldus ook publicitair - beladen onderzoek als het onderhavige, het aan klagers gunnen van enkele dagen voor een reactie niet als onzorgvuldig kan worden aangemerkt, te minder nu klagers spelers waren in dit politieke krachtenveld. Daarom moet dit klachtonderdeel ook wat dit betreft ongegrond worden verklaard.

4.7 Met betrekking tot het eveneens in klachtonderdeel 4 (mede) vervatte verwijt dat betrokkenen met betrekking tot hun bevindingen ten aanzien van klager sub 3) niet over de volledige informatie beschikten, is door en vanwege betrokkenen

onweersproken gesteld dat de factuur van 19 maart 2007 afkomstig was uit de administratie van Stichting Bolletrie ten bewijze van het verrichten van diensten tegen betaling, dat met klager sub 3) is gesproken, dat hem daarbij de bewuste factuur van het bedrijf van klager sub 3) aan de Stichting Bolletrie is getoond en dat klager sub 3) daar toen geen bijzondere uitleg aan heeft gegeven zodat het er voor kon worden gehouden dat de op die factuur vermelde gegevens (waaronder de datum) juist waren. Onder die omstandigheden kan betrokkenen niet met recht worden verweten in dezen onzorgvuldig te zijn geweest. Daarom moet dit klachtonderdeel ook wat dit betreft ongegrond worden verklaard.

4.8 Nu ook anderszins niet is gebleken of aannemelijk geworden dat betrokkenen met hun handelen in de onderhavige zaak de ten tijde van dat handelen (na 1 januari 2007) vigerende Verordening gedragscode (VGC) hebben overtreden, moet de klacht in alle onderdelen ongegrond worden verklaard.

4.7 Op grond van het voorgaande dient als volgt te worden beslist.

5. De beslissing

De Raad van Tucht verklaart de klacht in alle onderdelen ongegrond.

Aldus beslist door mr. J.P.A. Boersma, voorzitter, mr. A.J. Coster RA en J.W. Schallenberg RA, leden, in aanwezigheid van W. Welmers, (adjunct-)secretaris, en uitgesproken ter openbare zitting van de Raad van Tucht van 9 maart 2009.

secretaris

voorzitter